

Haagse Jeugd in Beweging

Inleiding	<p>Bewegen is belangrijk. Bewegen vertaald in sport is nog belangrijker voor een goede gezondheid en voor ontspanning. Sport levert een bijdrage aan de sociale binding binnen de samenleving. Sport brengt mensen bij elkaar, activeert en bevordert besef van normen en waarden. Sport kan worden gebruikt als middel, met name in samenwerking met onderwijs en welzijn, dat kan worden ingezet voor het bereiken van vele maatschappelijke doelen en het oplossen van maatschappelijke knelpunten.</p> <p>De betekenis van sport is zo groot dat in principe iedere jongere zou moeten deelnemen aan sport. De jeugd moet dan ook worden aangespoord tot een positieve houding ten opzichte van sport om daarmee de basis te leggen voor een duurzame sportbeoefening en een actieve leefstijl.</p> <p>In het beleidsprogramma 1998-2002 "Hemieuwd Perspectief" wordt het bovenstaande onderschreven.</p>
Integraal	<p>Deze doelstelling kan bereikt worden door de lessen lichamelijke opvoeding op school, naschoolse sportactiviteiten, de georganiseerde sport en andere sportactiviteiten, bijvoorbeeld in het buurtgeburen.</p>
Sportieve driehoek	<p>De verbinding onderwijs-sport-welzijn dient hierbij nadrukkelijk de aandacht te hebben. Het beleid moet er dan ook op gericht zijn deze sportieve driehoek te versterken. Het onderwijs is de vindplaats voor jongeren, is aanbieder van o.a. sport, beschikt veelal over accommodaties en materialen, beschikt over begeleiders en over kennis over jongeren. De sportverenigingen zijn de aanbieders van gestructureerde sport, beschikken over accommodaties en materialen en over sportbegeleiders. Welzijn beschikt over relaties met vele jongeren en gezinnen, heeft vele netwerken en kan begeleiding en ongestructureerde sport aanbieden.</p>
Brede school	<p>In het Haags onderwijsbeleidsplan "Lokaal met Uitzicht" dat mede gebaseerd is op het Landelijk Beleidskader Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid wordt uitdrukkelijk gesproken over versterking van de samenhang tussen school, gezin en omgeving. Hiermee wordt verwezen naar de brede school, een begrip dat zich inmiddels in onderwijsland heeft genesteld. Ook Den Haag heeft zich uitgesproken voor de brede school. Het kenmerk van de brede school is dat opvoeding en onderwijs gericht zijn op het "hele" kind. De verantwoordelijkheid van de school strekt zich uit over alle ontwikkelingsdomeinen: de cognitieve-, de psycho-sociale-, de motorische- en de creativiteitsontwikkeling. Haagse Jeugd in Beweging en de brede school (een notitie is in ontwikkeling) zullen dan ook nauw bij elkaar aansluiten.</p>
Deelnamcijfers	<p>Uit een onderzoek dat in 1995 gehouden is onder leerlingen van de groepen 5 t/m 8 van de basisscholen in Den Haag, blijkt dat er in sommige stadsdelen een zeer laag percentage kinderen lid is van een sportvereniging. Voor Escamp geldt een sportdeelname van 57 %, voor Laak is dat 43% en voor Centrum 41%. Voor de andere stadsdelen ligt dat percentage op ongeveer 75%, wat gelijk is aan het landelijk gemiddelde. Daarbij moet aangetekend worden dat veel van de ondervraagde kinderen lid zijn van een zwemclub, wat inhoudt dat die kinderen na het behalen van de benodigde diploma's geen lid meer zullen zijn van een sportvereniging. Bovendien werd duidelijk dat vooral weinig meisjes lid zijn van een sportvereniging (in Centrum 27%) en dat allochtone kinderen weinig aan sport doen buiten schoolverband (in Centrum 38% t.o. 52% van de autochtone kinderen).</p> <p>Om een juist inzicht te kunnen krijgen in de huidige situatie en om de resultaten van alle inspanningen goed te kunnen evalueren stel ik voor om bij de aanvang van het schooljaar 1999-2000 wederom een meting te verrichten en deze elke twee jaar te herhalen.</p>
Er is al veel	<p>Op dit moment is en wordt er in Den Haag al veel gerealiseerd. Scholen, welzijnsorganisaties, sportverenigingen/organisaties en de afdeling Sportsupport van de dienst OCW voeren gezamenlijk of solistisch vele sportstimulerende activiteiten uit. Hieronder volgen een paar voorbeelden. Met nadruk een paar voorbeelden, omdat de lijst veel langer is dan hier weergegeven.</p>
Voorbeelden	<p>Vakleerkrachten bewegingsonderwijs Gemiddeld heeft elke leerling van de groepen 3 t/m 8 van met name de Haagse openbare basisscholen 1½ uur per week les van vakleerkrachten bewegingsonderwijs. Daarnaast heeft elke leerling nog één of meerdere lessen bewegingsonderwijs van de eigen groepsleerkracht.</p> <p>Verlengde Schooldag Basisscholen met een gemiddelde SE-factor (factor samengesteld op basis van sociaal-economische omstandigheden, zoals opleiding en gezinssamenstelling; hoe lager de sociaal-economische omstandigheden hoe hoger de SE-factor) hoger dan 150 kunnen meedoen aan de Verlengde Schooldag, gefinancierd vanuit het grote stedenbeleid. Ongeveer de helft van de aanvragen betreft sportactiviteiten en -cursussen. (Belangrijke tweede in dit verband is het aanbod van Het Koorenhuis) Ook op de 5 brede scholengemeenschappen worden Verlengde Schooldagactiviteiten uitgevoerd.</p> <p>Schoolzwemmen Alle leerlingen van de groepen 5 en 6 van het basisonderwijs nemen 32 weken per jaar deel aan het door de gemeente georganiseerde schoolzwemmen. Van de scholen met een gemiddelde SE-factor hoger dan 114 nemen ook de leerlingen van groep 7 deel aan het schoolzwemmen. Bovendien nemen van de scholen met een SE-factor hoger dan 160 de leerlingen van groep 4 deel aan 6 weken gewinningszwemmen.</p> <p>Jeugd Sport Stage Project</p>

Studenten van de HALO geven in het kader van hun stage na schooltijd in of in de directe nabijheid van de school les in een door Sportsupport in samenwerking met de HALO samengesteld pakket van sporten. Scholen kunnen hierop intekenen.

Scholiersportprogramma's

Scholen kunnen zich inschrijven voor een tiental gemeentelijke sporttoernooien. Leerlingen kunnen kennismaken met verschillende sporten door zich in te schrijven voor een kennismakingscursus bij sportverenigingen tegen een zeer laag tarief.

Segbroek SportPlan

Leerlingen kunnen aan het Segbroek College studeren voor een diploma en tegelijkertijd werken aan een carrière als topsporter. Bovendien is er voor leerlingen die enthousiast zijn, de mogelijkheid tot het volgen van extra lessen bewegingsonderwijs.

Sportplan Johan de Witt College

In samenwerking met sportverenigingen verzorgt de school sportcursussen. Ook worden er zwemlessen gegeven aan leerlingen die niet zwemvaardig zijn.

Sportplan Stevin College

In samenwerking met de stichting welzijn Escamp verzorgt de school sportactiviteiten voor leerlingen van de school en voor jongeren uit de buurt. Beide groepen maken gebruik van de locaties in en om de school en de sportdocenten werken samen met specialisten om de activiteiten aan te kunnen bieden.

Jeugdsportstimulering

Gemeentelijk is een malig een bedrag van ' 140.000,00 beschikbaar gesteld aan de Haagse sportverenigingen ten behoeve van werving en behoud van jeugdleden. Verenigingen kunnen voor maximaal ' 5000,00 een projectbijdrage ontvangen voor een in 1999 te realiseren activiteit.

Richard Krajicek-foundation

In samenwerking met het bedrijfsleven en de gemeente stimuleert de Richard Krajicek-foundation het sporten voor jongeren in buurten waar de mogelijkheden om te sporten beperkt zijn. De aanleg van een playground in de Hondiusstraat en het initiatief "Wimbledon op Straat" zijn hier tastbare resultaten van.

De Held

Spelers van ADO Den Haag praten met leerlingen van de groepen 8 op school over ADO Den Haag, discriminatie in de sport, racisme en pesten. Uiteraard wordt er ook een partijtje gevoetbald.

Sportieve buurtontwikkeling

Op diverse locaties in de stad worden pleinen zodanig ingericht dat er door de jeugd uit de buurt gesport kan worden. Zo mogelijk wordt er een relatie gezocht met de sportverenigingen in de buurt. Bovendien wordt met betrokkenen het beheer geregeld.

Jongeren meer in balans / Preventief jeugdbeleid

Jongeren in de wijken Regentes/Valkenbos wordt een groot aantal sportprojecten aangeboden, zoals sportinstuiven voor specifieke doelgroepen en algemene sportactiviteiten. Een sportbuurtwerker is hiervoor aangesteld en voor follow-up wordt gezorgd in de algemene sportvereniging BOM-ReVa en in de wijkenvereniging Breekpunt. Op een groot aantal locaties in Den Haag worden (pleintjes)basketbalactiviteiten georganiseerd. Ook hier wordt follow-up verzorgd naar de verenigingen toe. Op diverse plekken in Den Haag zijn rol- en inlinehockey en skateprojecten opgestart.

Nieuwe ideeën

Daarnaast is er een aantal ideeën in het kader van jeugd en sport, dat op korte termijn uitgewerkt kan worden. In deze notitie leg ik graag deze laatste ontwikkelingen en hun (voorgenomen) uitwerkingen aan u voor.

Het gaat hierbij om de volgende projecten:

1. Sportintroductie en -keuze

Leerlingen van de groepen 5 en 6 van de basisscholen maken op school, maar na schooltijd, onder leiding van een vakleerkracht sportintroductie en -keuze kennis met de wereld van de sportvereniging. Sportintroductie en -keuze en de Verlengde Schooldag voor de groepen 5 en 6 worden samengevoegd.

Inclusief de Verlengde Schooldag

Als vervolg op de sportintroductie en -keuze voor de leerlingen van de groepen 5 en 6 is er voor de leerlingen van de groepen 7 en 8 in het kader van de Verlengde Schooldag de mogelijkheid tot sporten na schooltijd.

2. De topsporter als trekker

Jongeren worden d.m.v. identificatie met bekende (Haagse) topsporters geïnteresseerd voor deelname aan sport.

3. Instuifachtige activiteiten.

Sportverenigingen worden aangemoedigd om voor de jeugd goed toegankelijke activiteiten te organiseren, waarbij geen lidmaatschapsverplichtingen hoeven te worden aangegaan.

4. Jeugd(sport)pas

Jongeren worden met een jeugd(sport)pas gestimuleerd naar sportaanbieders te gaan en deel te nemen aan sportactiviteiten. Deze activiteiten dienen nog geïnventariseerd te worden.

5. De schoolsportvereniging

Scholen, sportverenigingen en welzijn kunnen via samenwerking een soort parapluclub laten ontstaan waar kinderen, die om diverse redenen niet terecht kunnen op een bestaande sportvereniging, in een zeer vertrouwde omgeving kunnen deelnemen aan sport.

6. Regiegroep Haagse Jeugd in Beweging

Alle reeds gerealiseerde en nog te realiseren en te ontwikkelen projecten behoeven afstemming. Om grip te krijgen op deze materie is begeleiding door vertegenwoordiging uit de betrokken disciplines wenselijk. Daarom zal er een regiegroep in het leven worden geroepen, die zorgt voor samenhang, afstemming, coördinatie en ontwikkeling van op jeugd/jongeren gerichte activiteiten.

Sportieve houding

Al deze activiteiten in het kader van stimulering van jeugdsport hebben o.a. tot doel om bij de jeugd een sportieve levenshouding te realiseren en de basis te leggen voor een duurzame sportbeoefening en een actieve leefstijl.

Voorwaarden

De stimulering van jeugdsport wordt getoetst aan drie referentiepunten. Ten eerste dient de jeugd **gemobiliseerd** te worden, ten tweede moet er **flexibiliteit** zijn in het aanbod en ten derde dient er een **binding** te komen van de jeugd met de sport. Alle bovenstaande projecten zullen tegen het licht gehouden worden om te bezien of ze hieraan voldoen.

Hieronder volgt de (voorgenomen) uitwerking van de genoemde projecten:

1. Sportintroductie en -keuze

In Den Haag zijn vele initiatieven ontplooid om de jeugd aan te sporen tot het deelnemen aan sport. Daarbij valt telkens op dat de jeugd zeer geïnteresseerd is in deelname aan sportactiviteiten, maar dat de stap naar de sportvereniging vaak niet gemaakt wordt. De drempel naar de vereniging is kennelijk nog steeds te hoog.

Allochtonen

Kinderen van allochtone ouders worden over het algemeen niet opgevoed in een sportcultuur en komen dus ook niet (automatisch) via hun ouders in aanraking met de sportvereniging of worden gestimuleerd om te sporten. Voor kinderen die wonen in een buurt met een hoog percentage allochtone bewoners is er ook via vriendjes en burens weinig of geen contact met de sportverenigingen. Tegelijkertijd hebben deze kinderen dezelfde sportbehoefte als kinderen in andere Haagse buurten.

Achterstandswijken

In achterstandswijken en in wijken met een geringe - of zonder sportinfrastructuur blijkt het percentage kinderen dat aan sport doet laag, als we dit vergelijken met andere Haagse wijken of met het landelijk gemiddelde.

Sportverenigingen

Er zijn niet genoeg geschikte sportverenigingen en accommodaties in de buurt. Voor jonge kinderen is het ondoenlijk om zonder hulp van ouders naar een vereniging te gaan die veelal niet makkelijk te bereiken is. Voor de sportverenigingen is het bovendien een groot probleem om deze kinderen te bereiken. Het is voor hen vrijwel onmogelijk goed gekwalificeerd kader beschikbaar te stellen op de tijden die het meest geschikt zijn. Kader van sportverenigingen is meestal pas na werktijd beschikbaar en dus niet in staat om bijvoorbeeld op de scholen in aansluiting op de schooltijden trainingen o.i.d. te geven.

School

Op de basisscholen zijn alle kinderen in de beoogde leeftijdscategorie te bereiken. De basisschool is voor de kinderen meestal goed bereikbaar en ze voelen zich thuis in de vertrouwde omgeving van de school. Er is voldoende begeleiding aanwezig en voor het bewegingsonderwijs is er in de regel een vakleerkracht bewegingsonderwijs aangesteld. De doelgroep is aanwezig na schooltijd, direct aansluitend op de schooltijden.

Na schooltijd is er voldoende accommodatie beschikbaar om de jeugd op te vangen. De eigen gymzalen en schoolterreinen kunnen worden gebruikt en sporthallen en sportvelden hebben op die tijden vaak leegstand.

Via de school kan de organisatie van sportintroductie en -keuze gerealiseerd worden.

Het is echter noodzakelijk daarvoor gekwalificeerd professioneel kader aan te stellen op de tijden dat de doelgroep beschikbaar is. Bovendien mag de bemoeienis van dit professionele kader zich niet beperken tot het geven van sportintroductielessen. De overstap van de school naar de sportvereniging moet ook voor de allochtone jeugd te maken zijn. De aanstelling in tijd van beroepskrachten moet daarom ruimte geven voor het begeleiden van de jeugd naar de sportvereniging.

Het plan

Kinderen van de groepen 5 en 6 worden op school (maar buiten (= direct na) schooltijd) in de gelegenheid gesteld om onder leiding van een apart aan te stellen vakleerkracht sportintroductie en -keuze kennis te maken met zeer veel verschillende sporten. Behalve aan het lesgeven aan de kinderen wordt er veel aandacht en tijd besteed aan samenwerking met en de overstap naar de georganiseerde sport.

De gemeente biedt basisscholen de gelegenheid deel te nemen aan sportintroductie en -keuze. Basisscholen die meedoen zijn verplicht zich te houden aan de voorwaarden sportintroductie en -keuze. De gemeente en de school zullen hierbij een convenant aangaan.

Deelname is mogelijk voor alle leerlingen uit de groepen 5 en 6 van de basisscholen en de scholen voor speciaal onderwijs in Den Haag.

Deelname is mogelijk voor scholen in de wijken met een laag percentage sportende jongeren. Hierbij wordt aangehaakt bij de Verlengde Schooldag. Dat betekent dat in ieder geval

scholen met een gemiddelde SE-factor hoger dan 150 in aanmerking komen voor sportintroduktie en -keuze.

Op de deelnemende school wordt voor een aantal uren een extra vakleerkracht sportintroduktie en -keuze ingezet.

Deze heeft tot taak om na schooltijd leerlingen te introduktieren in de sport. Dus geen bewegingsonderwijs, maar sportintroduktie en -keuze.

De bevoegdheid van de aan te stellen vakleerkracht sportintroduktie en -keuze is bij voorkeur leraar lichamelijke opvoeding (ALO). Indien deze niet beschikbaar is, is de minimum opleidingseis MDG O-SB (CIOS).

De in te zetten vakleerkracht kan de vakleerkracht bewegingsonderwijs van de betrokken school zijn. Dit is zelfs aan te bevelen. Als dat formatief onmogelijk is wordt er een aparte vakleerkracht sportintroduktie en -keuze ingezet.

Aan de invulling van de taken van de vakleerkracht sportintroduktie en -keuze worden duidelijke voorwaarden gesteld, zodat het geen extra bewegingsonderwijs wordt. Bewegingsonderwijs en sportintroduktie en -keuze zijn twee verschillende aspecten van sport op school, maar natuurlijk zijn er veel raakvlakken.

Bij de afdeling Sportsupport wordt voor 32 uur een coördinator aangesteld.

deze onderhoudt vooral contacten met de desbetreffende vakleerkrachten sportintroduktie en -keuze, legt dwarsverbanden en neemt organisatie en controle voor zijn rekening.

Bovendien kan deze coördinator een rol gaan spelen in andere, in deze notitie genoemde, nog nader uit te werken initiatieven, zoals de regiegroep Haagse Jeugd in Beweging.

De coördinator zorgt voor gebruik van een accommodatie. Dit kan de eigen gymzaal zijn, maar ook een andere zaal, de sporthal of het sportveld in de buurt van de school.

De coördinator zorgt voor aanschaf en huur van voldoende klein sportmateriaal (via de Sport-othek).

Per school stelt de vakleerkracht sportintroduktie en -keuze in samenwerking met de gemeentelijk coördinator een plan op, waarin uitgewerkt wordt welke sporten er aanbod komen, hoe de samenwerking met de sportverenigingen is, etc. Bovendien wordt elk jaar een evaluatie gemaakt.

Er worden contacten gelegd met de sportverenigingen en de welzijnsinstellingen in de wijk om tot samenwerking te komen. Hierdoor zal de samenwerking tussen school, sportvereniging en DWO (decentrale welzijnsorganisatie) verbeterd worden. De sportieve driehoek zal versterkt worden. De school is de vindplaats voor jongeren en beschikt over begeleiders en over kennis over jongeren. De sportvereniging biedt gestructureerde sport aan en de DWO heeft relaties met jongeren en gezinnen en beschikt over diverse netwerken.

Scholen die bij elkaar in de buurt gehuisvest zijn, vormen een samenwerkingsverband om tot een groter aanbod te kunnen komen.

Verlengde Schooldag

Sportintroduktie en -keuze heeft veel overeenkomsten met het huidige project

Verlengde Schooldag (VSD). Beide realiseren voor leerlingen na schooltijd een aanbod om in een vertrouwde omgeving te kunnen sporten (bij VSD ook culturele en educatieve activiteiten). Er zijn ook duidelijke verschillen.

Bij VSD ligt er een sportaanbod dat de scholen inkopen bij externe aanbieders. Daardoor is er weinig inzicht in de kwaliteit van het aanbod.

VSD waarborgt geen continuïteit voor de leerlingen.

VSD biedt geen begeleiding naar de vereniging en toe, de drempel blijft.

VSD is er voor de groepen 5,6,7 en 8, sportintroduktie en -keuze is er voor de groepen 5 en 6.

In het aanbod aan de scholen in het kader van de VSD is ongeveer de helft een sportaanbod. Dit aanbod is voor de groepen 5, 6, 7 en 8 van het basisonderwijs. Door VSD en sportintroduktie en -keuze samen te voegen kan de aan te stellen vakleerkracht sportintroduktie en -keuze ook de VSD-vraag naar sport op zich nemen. Voor de groepen 5 en 6 wordt dit gekoppeld aan sportintroduktie en -keuze. Voor de groepen 7 en 8 wordt de vakleerkracht sportintroduktie en -keuze degene die het aanbod VSD verzorgt. Dit heeft een aantal voordelen:

Bevoegde docenten voor VSD.

Ook scholen voor speciaal onderwijs kunnen deelnemen.

De aanstellingsomvang van de vakleerkracht sportintroduktie en -keuze op een school wordt groter. Hierdoor wordt de verbondenheid met de school groter en is de aanstelling makkelijker rond te krijgen.

Sportintroduktie en -keuze en VSD sluiten perfect op elkaar aan.

De leerlingen van de groepen 5 en 6 krijgen een groter aanbod sportintroduktie en -keuze.

Via VSD is er voor de leerlingen van de groepen 7 en 8 een vervolg op sportintroduktie en -keuze.

De scholen krijgen in beginsel te maken met slechts 1 extra vakleerkracht voor sportactiviteiten na schooltijd.

De organisatie van sport na schooltijd ligt in handen van 1 leerkracht.

VSD is ingebed in de school.

Kosten

Een school met 300 leerlingen heeft ongeveer 75 leerlingen in de groepen 5 en 6. Uitgaande van 25 leerlingen per les en 1 les per week dient er per school 3 uur sportintroductioneel gegeven worden. Daarnaast zijn er 2 uren per school beschikbaar voor contacten met verenigingen en andere organisatorische activiteiten. In totaal zijn dat 5 aanstellingsuren. Dit kost ongeveer ' 10.000,00 per school per jaar. Er zijn op dit moment 55 scholen die meedoen aan VSD. Ik ga er van uit dat er 5 scholen voor speciaal onderwijs bereid gevonden worden om deel te nemen. Dat brengt het totaal op 60 scholen die in aanmerking komen voor sportintroductioneel-keuze. Op die manier worden er 4500 leerlingen per jaar bereikt in met name de gebieden met een hoge Sociaal Economische factor.

De totale personeelskosten zijn dus: ' 600.000,00

Daarnaast zijn er nog de volgende geraamde kosten:

Aanstelling coördinator sportintroductioneel-keuze: ' 40.000,00

Aanschaf/huur materiaal gemiddeld per jaar: ' 10.000,00

Huur extra accommodaties etc.: ' 50.000,00

Totaal voor sportintroductioneel-keuze / VSD gr. 5/6 ' 700.000,00

Dekking

In het beleidsprogramma voor 1998-2002 is, zoals aangegeven in de commissoriale toelichting, een bedrag van ' 450.000,00 opgenomen voor de bevordering van jeugdsportbeoefening. Ik stel voor dit bedrag aan te wenden voor het project Sportintroductioneel- en keuze.

450.000,00

Voor het resterende deel zal financiering plaatsvinden uit het door het rijk beschikbaar gestelde budget voor de Verlengde Schooldag. De laatste jaren bedroegen de kosten voor het sportgedeelte van de Verlengde Schooldag in het basisonderwijs ongeveer ' 450.000,00. Voorgesteld wordt daarvan ' 250.000,-00 ten gunste van het project sportintroductioneel- en keuze voor de groepen 5 en 6 te brengen:

' 250.000,00

Totaal ' 700.000,00

De ' 200.000 die nog beschikbaar blijft t.b.v. de Verlengde Schooldag wordt dan ingezet t.b.v. de VSD voor de groepen 7 en 8.

Hierbij wordt er vanuit gegaan dat ook na 1999 het budget voor de Verlengde Schooldag beschikbaar blijft.

2. De topsporter als trekker

Met de landelijke, door VWS gesubsidieerde, projectgroep Jeugd in Beweging is een convenant gesloten. Het project "de Held" en de Richard Krajček-foundation hebben model gestaan voor de ontwikkeling van een project waarin topsporters als aanjagers fungeren om jeugd te stimuleren te gaan sporten. JIB heeft dit gehonoreerd met een bijdrage van in totaal ' 200.000 voor de jaren 1999 en 2000. Topsporters zullen door hun bekendheid jeugd kunnen mobiliseren en door hun voorbeeldfunctie een stimulans betekenen voor de jeugd om te gaan sporten. Met de diverse topsporters worden contacten gelegd, waarbij "Haagse" sporters als Richard Krajček, Michael Boogerd, Raymond van Barneveld en Bart Veldkamp de voorkeur genieten. Vanaf augustus 1999 zullen de eerste resultaten van dit project zichtbaar zijn.

3. Instuifachtige activiteiten

Samenwerking tussen scholen, welzijn en sportverenigingen moet het mogelijk maken instuifachtige activiteiten te organiseren die gericht zijn op de jeugd met de bedoeling de aantrekkingskracht van de sportvereniging te vergroten. De topsporter als trekker kan hierin natuurlijk ook een belangrijke rol spelen. Leerlingen die deelnemen aan sportintroductioneel- en keuze, maar natuurlijk ook de andere leerlingen kunnen profiteren van deze activiteiten. Op de scholen wordt de jeugd dus gemobiliseerd. Door de instuifachtige activiteiten worden sportverenigingen gestimuleerd flexibeler te worden in de manier waarop zij hun sport aanbieden. De deelnemers de sportverenigingen trachten als vervolg op deze activiteiten een binding te krijgen met de deelnemende jeugd. Samenwerking tussen scholen, welzijn en sportverenigingen t.a.v. deze activiteiten heeft voor alle partijen voordelen. Tijdens de looptijd van het project sportintroductioneel- en keuze zullen deze instuifachtige activiteiten ontwikkeld worden. De voor sportintroductioneel- en keuze aan te stellen vakleerkrachten sportintroductioneel- en keuze spelen hierin door hun contacten met welzijn en de sportverenigingen een katalyserende rol. Op deze manier ontstaat er ook een aanbod voor een eventuele jeugd(sport)pas.

4. Jeugd(sport)pas

Voor het invoeren van een jeugd(sport)pas zijn er twee motieven:

- jonge kinderen de weg naar de sportvereniging wijzen;
- de andere (afhakende) jeugd d.m.v. losse activiteiten zonder (competitie)verplichtingen bij de sport(vereniging) betrokken te krijgen/houden.

Om een jeugd(sport)pas te laten functioneren op de manier zoals die voor ogen staat, is meer nodig dan het fabriceren van een stukje plastic. Er moeten producten ontwikkeld worden die afgenomen kunnen worden door de bezitters van een jeugd(sport)pas. Uit eerder pogingen van de sportconsulenten van Sportsupport en uit schriftelijke reacties van diverse sportverenigingen blijkt dat dit een moeilijk proces is. De drempels en beperkingen zijn:

Voor het organiseren van bijvoorbeeld sportinstuiven, clinics en introductiecurssussen hebben sportverenigingen tijd, kader en financiële middelen nodig. Sportverenigingen kunnen daaraan helaas (nog) niet altijd voldoen

Via een jeugd(sport)pas meedoen bij een sportvereniging beperkt zich vrijwel altijd tot trainen. De deelname aan wedstrijden is onmogelijk vanwege de organisatiestructuur bij de sportbonden. Een jeugd(sport)pas functioneert niet naar behoren als deze niet op grote schaal gebruikt kan worden. Het is dus noodzakelijk dat een groot aantal sportverenigingen in staat is om een voor de jeugd aantrekkelijk aanbod te creëren.

Mochten er jongeren via een jeugd(sport)pas bij een door een sportvereniging georganiseerde activiteit terechtkomen dan is het niet vanzelfsprekend dat de opstap naar de georganiseerde sport gemaakt wordt.

Gezien de huidige stand van zaken, draagt de introductie van een jeugd(sport)pas niet bij aan een grotere deelname van jongeren aan georganiseerde sport. Voor de jonge kinderen is er als alternatief een project sportintroductie en -keuze ontwikkeld. Voor de afhakende jeugd wil ik toch nog de mogelijkheden onderzoeken om hen via een jeugd(sport)pas aan het sporten te krijgen. Jongeren die eigenlijk niet van plan zijn deel te nemen aan georganiseerde sport, maar toch willen sporten, hebben behoefte aan inzicht in de mogelijkheden die er voor hen zijn. In dit kader zal Sportsupport alle activiteiten op sportief gebied inventariseren die er op dit moment zijn. Na deze inventarisatie kan er dan bij voldoende beschikbare activiteiten en voldoende beschikbare middelen een jeugd(sport)pas uitgegeven worden die de jongeren in staat stelt, op hun manier kennis te maken met en deel te nemen aan sport.

Bekeken zal ook worden of, en zo ja hoe, een jeugd(sport)pas gecombineerd kan worden met de bestaande Ooievaarspas en de in ontwikkeling zijnde Den Haag Pas. Ook in het kader van het Sociaal Educatief Masterplan is uitgifte van een jeugd(sport)pas aan de orde gesteld.

Voor inventarisatie van de mogelijkheden van de jeugd(sport)pas stel ik voor het in 1998 uitgetrokken budget van totaal ' 80.000,00 (' 30.000,00 uit Jongeren meer in Balans (grote stedenbeleid) en ' 50.000,-00 uit Preventief jeugdbeleid) aan te wenden.

5. Schoolsportverenigingen

Het uitgangspunt van de sportieve driehoek (samenwerking Welzijn-Onderwijs-Sport) kan een eerste stap zijn op weg naar de vorming van schoolsportclubs. Ik heb daar drie argumenten voor.

Er zijn kinderen in het (speciale) basisonderwijs waarvoor op een sportvereniging eigenlijk geen plaats is. Hoewel vrijwel alle sportverenigingen een kind-vriendelijk en sociaal beleid voeren, voelen sommige kinderen zich toch niet thuis op een sportvereniging, maar ze willen wel graag sporten. Voor deze kinderen zou er op de school een mogelijkheid moeten zijn om na schooltijd, zonder competitieverband, deel te nemen aan een sportactiviteit.

In wijken waar de sport-infrastructuur miniem is, kan het een oplossing zijn om een schoolsportclub op te richten. Samenwerking tussen scholen onderling geeft dan een uitbreiding van het sportaanbod voor de kinderen. Uiteraard is het de bedoeling dat na afloop van de basisschoolperiode de deelnemende kinderen overstappen naar een reguliere sportvereniging. Bovendien kan via de schoolsportclub een sportvereniging in de desbetreffende wijk ontstaan.

Via de schoolsportvereniging is het mogelijk de jeugd kennis te laten maken met zeer veel verschillende sporten. Een reguliere sportvereniging heeft een eigen belang en zal veelal slechts een aanbod doen op het eigen sportgebied.

De in deze notitie genoemde vakleerkrachten sportintroductie en -keuze die ingezet worden op de scholen, kunnen een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van schoolsportverenigingen. Afhankelijk van de situatie zullen er schoolsportverenigingen kunnen ontstaan. De coördinator die in het kader van sportintroductie en -keuze aangesteld wordt bij de gemeente zal eveneens het stimuleren van het ontstaan van schoolsportverenigingen in zijn takenpakket krijgen.

Mogelijk zijn schoolsportverenigingen een stimulans voor bestaande sportverenigingen om meer dan nu in te spelen op moderne ontwikkelingen en gedrag.

6. Regiegroep Haagse Jeugd in Beweging

Vaak staan eerder genoemde projecten op zich. Het is van belang dat er meer samenhang en samenwerking komt. Niet alleen rond activiteiten, maar ook bij aanbieders. Er moet sprake zijn van een geïntegreerd aanbod. Om de samenhang te bewerkstelligen wordt een regiegroep Haagse Jeugd in Beweging in het leven geroepen. In deze regiegroep hebben zitting vertegenwoordigers van BSP, onderwijs, welzijn, Sportsupport, vakleerkrachten bewegingsonderwijs, HALO, de Adviesraad voor Sport, KVLO en de jongeren zelf. Via de themaconsulent jongerensport van de afdeling Sportsupport, die zelf ook deel zal uitmaken van de regiegroep, worden de contacten met de consulenten sport onderhouden. Deze staan weer in direct contact met de scholen, de sportverenigingen en de welzijnsinstellingen in hun stadsdeel. Hiermee is de samenhang in de sportieve driehoek gewaarborgd. De regiegroep zal in het kader van water reeds gerealiseerd is en water aan mogelijkheden ligt, centrale sturing bieden aan jeugdsport in Den Haag. Bovendien zal de regiegroep zelf nieuwe initiatieven ontplooiën. Daarbij zal met name de vraagzijde van de Haagse jeugd in beeld moeten worden gebracht. Ik zal op zoek gaan naar een prominente en

krachtige persoonlijkheid binnen de Haagse wereld van sport, onderwijs en jeugd om als voorzitter van de regiegroep te fungeren. Uiterlijk augustus 1999 zal ik de regiegroep HJIB installeren.

Planning

Hoewel nog niet alle in deze notitie genoemde initiatieven zover uitgewerkt zijn dat er een volledige meerjarenplanning gemaakt kan worden, hecht ik er toch veel waarde aan de plannen zoveel mogelijk vast te leggen in een tijdsplanning. Hiermee zijn veel momenten gemarkeerd en is het mogelijk om het verbod van de diverse initiatieven te volgen, op de juiste momenten te evalueren en eventuele aanpassingen te plegen.

januari 1999:	Aanstelling coördinator sportintroductie en -keuze.
januari 1999-augustus 1999:	In kaart brengen van deelnemende scholen sportintroductie en -keuze. Werven van vakleerkrachten sportintroductie en -keuze of uitbreiden van bestaande formatie vakleerkrachten. Opzetten van de benodigde organisatie sportintroductie en -keuze. Start pilotproject sportintroductie en -keuze op 2 scholen. Opzetten regiegroep Haagse Jeugd in Beweging.
augustus 1999:	Start van het 4 jaar durende project sportintroductie en -keuze Start van het 2 jaar durende project de topsporter als trekker. Installatie regiegroep Haagse Jeugd in Beweging. Start ontwikkelen van instuifachtige activiteiten Nulmeting sportdeelhame jongeren.
januari 1999-januari 2000:	Inventarisatie mogelijkheden jeugd(sport)pas
juni 2000:	Evaluatie eerste jaar sportintroductie en -keuze en aanpassen plannen tweede jaar
december 2000:	Afsluiten project de topsporter als trekker.
augustus 2001:	Meting sportdeelname jongeren.

Ten slotte

Een eerste concept van deze notitie is voorgelegd aan de Adviesraad voor Sport en aan enkele sportverenigingen. De Adviesraad voor Sport kon zich vinden in de uitgangspunten van de conceptnotitie en heeft vele aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen zijn vrijwel allemaal verwerkt in de definitieve notitie. Een kopie van het advies is bijgevoegd.

De verenigingen waren zonder uitzondering zeer enthousiast over de hen voorgelegde conceptnotitie. Het uiteindelijke doel is het onderbrengen van jeugdigen binnen de georganiseerde sport. In het voortraject worden professionals ingezet. Bij de overgang naar de vereniging valt deze steun enigszins weg. In het beleidsprogramma 1998-2002 "Hernieuwd Perspectief" en in de commissoriale toelichting bij de begroting wordt daarom al melding gemaakt van het ondersteunen van de sportverenigingen. Belangrijke speerpunten hierin zijn professionele ondersteuning, bevordering van de kwaliteit en de kwantiteit van vrijwilligers, fusie/samenwerking en de inzet van sportservicemedewerkers.

Ik beschouw het dan ook als een uitdaging voor alle betrokkenen die te maken hebben met Haagse jeugd sport, de jeugd aan te sporen tot een positieve houding ten opzichte van sport om hiermee de basis te leggen voor een duurzame sportbeoefening en een actieve levensstijl.